

Olvasás és írás az álomban. Az álomban végbemenő lelkifolyamatok vizsgálatához érdekes adatokat közöl *Meumann* az *Archiv für die gesamte Psychologie* XV. kötetében. Saját álmai közül mond el olyanokat, amelyekben olvasási vagy írásbeli tevékenység szerepelt és tapasztalatait, következtetéseit összeveti azokkal, amelyeket *Kraepelin* közölt volt az álomban előforduló beszédzavarokra vonatkozólag. Ezek az álmok nagyon ritkák, különösen az olyanok, amelyekben írunk. Ennek sok oka van. Először is az olvasás és írás a művelt ember legközönségesebb és leggyakoribb tevékenységei közé tartozik, az ilyenekről pedig aránylag ritkán álmodunk. Azonkívül az olvasás és írás nagyon bonyolult tevékenység és az álomban lelkünk tevékenysége nagyon szűkkörű. Végül fontos körülmény, hogy az ilyen álmokat nagyon könnyen elfelejtjük. A feledésnek ezt a gyorsaságát ugyan meg lehet azzal magyarázni, hogy a pszichofizikai ingerlés olvasás közben nagyon gyenge. De nemcsak az olvasó és író álmainkat felejtjük el, ezeknél csak feltűnőbb a dolog, mert ezeket az álmokat szó szerint pontosan kell reprodukálnunk, hogy értelmük legyen, egyéb álmainkra pedig nincs ilyen pontos ellenőrző eszközünk. Már *Kraepelin* figyelmeztet arra az érdekes tényre, amelyet *Meumann* is megerősít, hogy a hallási képzeteknek kisebb szerepük van az álomban, mint a látási képzeteknek. Ebből azt kell következtetnünk, hogy talán a hallási központok tevékenysége jobban szünetel alvás közben, mint a látási centrumoké.

K—n.

*

Új szempontok az iskolapadról. Fontos szerepet kell tulajdonítanunk az iskolai padoknak, írja *Van Evrie Kilpatrick*, a bostoni *Education* októberi számában, mert az iskolásgyermek életének nagy része benne folyik le. A padnak olyannak kell lennie, hogy először is támogatója legyen a gyermek minden munkájának és azonkívül az egészségére se gyakoroljon káros befolyást. Három elvet kell szem előtt tartani és az első ezek közül a mozgás elve. Mindenkinnek mozognia kell, aki jól érzi magát, de a látszat az, hogy a gyermeknek szakadatlanul kell mozognia. Mennél többet mozog a gyermek, annál jobban fejlődik. A padnak tehát nem szabad meggátolnia a gyermek mozgását. Ezt úgy érzük el, ha a gyermek az iskolában is olyan mozgatható széken ül, mint otthon. De az iskolai bútorzatnak nemcsak a szabad mozgást kell megkönnyítenie valamilyen foglalkozás közben, hanem a helyváltoztatást is. Ajánlja a szerző, hogy napközben mennél többször változtassuk a tantermet és a gyermekek munka közben elfoglalt helyzetét. A másik elv, amelyet szem előtt kell tartani, az alkalmazkodás elve. Pl. teljesen lehetetlen